

ΑΡΧΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

A1. Αντιστοιχίστε τα στοιχεία της στήλης Α (ιδέες σύμφωνα με το Λοκ) με τα παραδείγματα στη στήλη Β:

A	B
1. απλές ιδέες	α. η ιδέα της ομοιότητας δύο προσώπων
2. σύνθετες ιδέες	β. η αίσθηση της μυρωδιάς της γαρδένιας
3. ιδέες σχέσεων	γ. η ιδέα του δέντρου
4. γενικές ιδέες	δ. η εικόνα του ουράνιου τόξου που αποτελείται από τα χρώματα της ίριδας.

Μονάδες 10.

A2. Ως προς τι διαφέρουν οι απόψεις του Σωκράτη από εκείνες των σοφιστών ηθικό επίπεδο;

Μονάδες 5.

A3. Τι είναι τα πάθη κατά τους Στωικούς και πώς μπορούμε να απελευθερωθούμε από αυτά;

Μονάδες 10.

A4. Ποιος είναι ο στόχος της τραγωδίας και με ποιους τρόπους επιτυγχάνεται;

Μονάδες 5.

ΟΜΑΔΑ Β΄

B1.

«Είναι λοιπόν φανερό από τα προλεχθέντα ότι δεν είναι έργο του ποιητή να λέει αυτά που έχουν γίνει, αλλά όσα είναι επόμενο να συμβούν και τα δυνατά κατά το πιθανό ή αναγκαίο (...). Ο μεν (ιστορικός) λέει αυτά που έχουν γίνει, ενώ ο άλλος (ο ποιητής), όπως είναι επόμενο να συμβούν. Γι' αυτό είναι και φιλοσοφότερο και σπουδαιότερο (πράγμα) η ποίηση από την ιστορία. Διότι η μεν ποίηση αναφέρεται στα καθολικά, ενώ η ιστορία σ' αυτά που συμβαίνουν σε κάθε άνθρωπο. Εννοώ δε καθόλου αυτά που τούτος ή εκείνος ο άνθρωπος συνήθως λέει ή πράττει, κατά την πιθανή ή αναγκαία ακολουθία (των πραγμάτων), και σε αυτό αποβλέπει η ποίηση, δίδοντας τελικά ονόματα (σε τέτοια πρόσωπα). Και με τον όρο καθ' έκαστον (εννοώ) τι ο Αλκιβιάδης π.χ. έπραξε ή έπαθε (στην πραγματικότητα).

Αριστοτέλης, Περί Ποιητικής IX1, 1451a, IX4, 1451b,
μετάφραση Ε. Μενάρδου, μεταγλωττισμένη στη δημοτική

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Αφού διαβάσετε προσεκτικά το παραπάνω απόσπασμα, αξιοποιώντας και τις γνώσεις σας από το σχολικό βιβλίο, να εξηγήσετε που έγκειται η διαφορά της ποίησης από την ιστορία, κατά τον Αριστοτέλη.

(Μονάδες 25).

B2.

«Είναι φανερό σε μένα, τόσο από τη λογική όσο και από τις Γραφές ότι η πολιτική εξουσία (είτε ανήκει στον ένα, όπως συμβαίνει στη μοναρχία, είτε σε μια συνέλευση, όπως συμβαίνει στη δημοκρατική και αριστοκρατική καινοπολιτεία) θα πρέπει να είναι τόσο μεγάλη όσο μεγαλύτερη θα μπορούσαν ποτέ να τη φανταστούν οι άνθρωποι. Κατά τη γνώμη κάποιων αυτή η απεριόριστη εξουσία θα προκαλούσε πολλά δεινά, αλλά τα δεινά που θα προκαλούσε η έλλειψή της, που είναι ο διαρκής πόλεμος όλων εναντίον όλων είναι πολύ χειρότερα. Η κατάσταση του ανθρώπου σ' αυτή τη ζωή δεν θα είναι ποτέ απαλλαγμένη δυσχερειών. Δεν μπορεί όμως να υπάρξει μεγαλύτερη δυσχέρεια σε μια κοινωνία από εκείνη που προκύπτει από την ανυπακοή των υπηκόων και από την καταπάτηση εκείνων των συμφωνιών πάνω στις οποίες η ίδια η κοινωνία οφείλει την ύπαρξή της.

Τόμας Χόμπς όπ. σ. 260

Πώς κρίνετε τις απορίες του Χόμπς για την πολιτική εξουσία;

(Μονάδες 5).

